

عنوان درسنامه: قحطی چین

موضوع:

بلايا (جلسه اول)

مخاطب:

نوجوان

دسته: عقاید (جهان بینی الهی - عدل) مهارت های زندگی (مهارت رویارویی با مشکلات)

هدف اصلی:

مهارت رویارویی با مشکلات، تقویت امید و صبر و ایمان مخاطب با تکیه بر جهان بینی و عدالت الهی

سیر در سنامه / روش تدریس

- ذکر داستان قحطی چین و بیان نقش خطاهای انسانی در بروز بلایای سهمگین
- علت اصلی بسیاری از گرفتاریها خودمان هستیم
- بیان علل مهم پیدایش بلایا
 - تنبه و آگاهی
 - امتحان و آزمایش
 - رشد و تکامل
- فلسفه خلقت شیطان
- روش تدریس: توضیحی فعال (پرسش و پاسخ؛ مسابقه؛ شعر؛ داستان و قصه گویی)

رشته اسرار هر کاری است، بسم الله الرحمن الرحيم

بهر ما بهتر ز هر یاری است، بسم الله الرحمن الرحيم
خالق سبحان بگفتا نام بسم الله الرحمن الرحيم
تا فرود آمد زمین، گفتا که بسم الله الرحمن الرحيم
پیش ازین گفتا که بسم الله الرحمن الرحيم
یک صدا گفتند: یاران، نام بسم الله الرحمن الرحيم
در چنین وقتی بگفت از بای بسم الله الرحمن الرحيم
بعد تکبیرش بگفتا نام بسم الله الرحمن الرحيم
خواست پرآبش کند گفتا که بسم الله الرحمن الرحيم

- رشته اسرار هر کاری است، بسم الله الرحمن الرحيم
- ابتدای خلقت هستی
- چون که جبریل امین می خواست پیغام آورد
- چون بگفت احمد، ن والقلم در پیش رب
- فاطمه چون با علی خواستند تا همسر شوند
- چون حسین، شمشیر را برمی کشیدش از نیام
- ظهر عاشورا که شد، تکبیر از دل برکشید
- چون ابو الفضل، مشک در دست آمده، شط فرات

به نام خداوند بخشنده ی مهربان، بچه ها سلام؛ امیدوارم حال همه شما خوب خوب باشه و گرفتار هیچ بلا و مصیبتی نشده باشید!

بهشت چینی

گفتن بیاین یک بهشت بدون مزاحم بسازیم، یه گروه کارشناس و محقق و جانور شناس تحقیق کردند دیدند، هر **گنجشک در سال حدود 4 کیلو غذا و دانه می خوره**، با 4 کیلو برنج می شود برای بیش از 30 نفر غذا درست کرد، یعنی با غذایی که 100 تا گنجشک در سال می خورد (400 کیلو) می شود برای بیش از 3 هزار نفر غذا درست کرد، و اتفاقا تا چشم کار می کند در مزارع و روی درختها و... گنجشک هست که دیده می شود، تخمین زدند دیدند هزاران بلکه **میلیونها گنجشک در چین وجود دارد**؛ با خودشون گفتن چرا ما باید زحمت بکشیم و برنج بکاریم این گنجشک ها بیان بخورن؛ ما هی زحمت بکشیم عرق بریزیم این ها بیایند و محصول ما را بخورند.

اولین شکارچیان گنجشک

پس دولت همه جای کشور شروع به تبلیغ و تشویق مردم برای شکار گنجشک کرد. فکر می کنید اولین گروهی که از این طرح استقبال کردن کیا بودن؟ خب معلومه بچه ها و دانش آموزان؛ چرا؟ چون هیچ چیز بهتر از این نبود که هم تفریح و بازی می کردند، هم شکار و هم جایزه می گرفتند. از طرفی تو تمام مدارس اعلام کردند که یک درس جدید داریم به اسم **شکار گنجشک**. که چی بشه؟ که روشهای مختلف شکار رو به دانش آموزا یاد بدن، فرض کنید فردا بیان تو مدرسه شما بگن می خواهیم ساخت تیرکمون و راه شکار گنجشک با اون رو به شما یاد بدیم. خودمونیم شما چقدر خوشحال می شوید؟ تازه بگن گنجشک بیار توپ فوتبال ببر! گنجشک بیار دوچرخه ببر! آقا دیگه خیلی باحاله، ما همه کارامون رو ول می کنیم می رویم شکار گنجشک.

جمعیت گنجشک ها کاهش یافت

تازه پدر و مادرها هم که تا قبل از این ممکن بود بچه ها رو به خاطر بازی با تیرکمون و شکار گنجشک دعوا کنند الان خودشون هم به بچه ها کمک می کردند. خلاصه اون سال بچه ها و پدر مادرها این قدر گنجشک شکار کردند که جمعیت گنجشکها به شدت کم شد. همه خوشحال از اینکه سال دیگه حتما کشاورزها محصول بیشتر و بهتری دارند، قیمت برنج در بازار کاهش پیدا می کنه و وضعیت اقتصادی همه بهتر می شود، اما سال بعد یک اتفاق عجیب افتاد. فکر می کنید چه اتفاقی افتاد؟

اما ملخ‌ها به مزرعه‌ها حمله کردند

بر خلاف تصور دولت و مردم برداشت محصولات کشاورزی به شدت کم شد. فکر می‌کنید چرا؟ چون آفتها و حشرات مختلف حمله کردند به مزارع ابتدا سعی کردند با سموم جلوی حشرات را بگیرند ولی مصرف سموم خیلی زیاد شد، قیمت‌هاشون بالا رفت، حالا اگه مثل تو ایران باشه که متاسفانه تا چیزی کم و گرون می‌شود مردم شروع می‌کنند به خریدن و اون جنس نایاب میشه، سموم کشاورزی کم و نایاب شدند و دست آخر هم به بلای دیگه اضافه شد، مردمی که تو مزرعه بودند از دور دیدند یه ابر سیاهی به سمتشون حرکت می‌کنه؟ خدایا اینا دیگه چی هستن؟ جلو که میان متوجه شدند یک دسته بزرگ از ملخ‌ها به مزرعه حمله کردن در فاصله چند ساعت مزرعه را صاف می‌کردند، اصلا فرصت سم درست کردن و سم پاشی نبود، گله ملخها بدون هیچ مزاحمی هر روز بزرگ و بزرگتر می‌شدند و هر روز به یه شهر و یه منطقه سفر می‌کردند و هیچ چیز نمی‌توانست آن‌ها را متوقف کند!

مرگ
40 میلیون
انسان

تدود 45 میلیون نفر از گرسنگی تلف شدند

طبق گزارش ها چین ها متوجه یک چیز عجیب شدند، این که اگر تا الان خبری از این همه ملخ نبود به خاطر این بوده که گنجشکها اونها را می خوردند و مانع افزایش و رشد جمعیتشون بودند، اون سال فهمیدند که درسته هر گنجشک در سال 4 کیلو غذا میخوره ولی اکثر غذایش حشرات و آفتها هستند که اتفاقا به مزرعه ها و کشاورزها کمک می کنند؛ در واقع اون ها در ازای غذای کمی که از محصولات می خوردند خدمت بزرگی به مردم می کردند.

همین حمله ملخ ها باعث شد بر خلاف تصور چینی ها اون سال قحطی بزرگی بیاد. شرایط طوری شد که خیلی ها حتی نون خالی هم گیرشون نمی آمد بخورند، مردم به خاطر نون به جون هم می افتادند و دائما دزدی و نزاع و درگیری در شهر رخ می داد، غذا ارزشمندتر از طلا و جواهرات شده بود، ملت حاضر بودند طلا و جواهر بدهند و یک تیکه نون بگیرند، کار طوری شد که باید نون رو تو گاوصندوق نگه می داشتی! همین سال حدود 45 میلیون نفر از مردم به خاطر قحطی و گرسنگی مردند. بیشتر از جمعیتی که اگه سیل می آمد و یا زلزله یا جنگ می شد تلف می شدند

چینی ها شروع کردند به واردات گنجشک

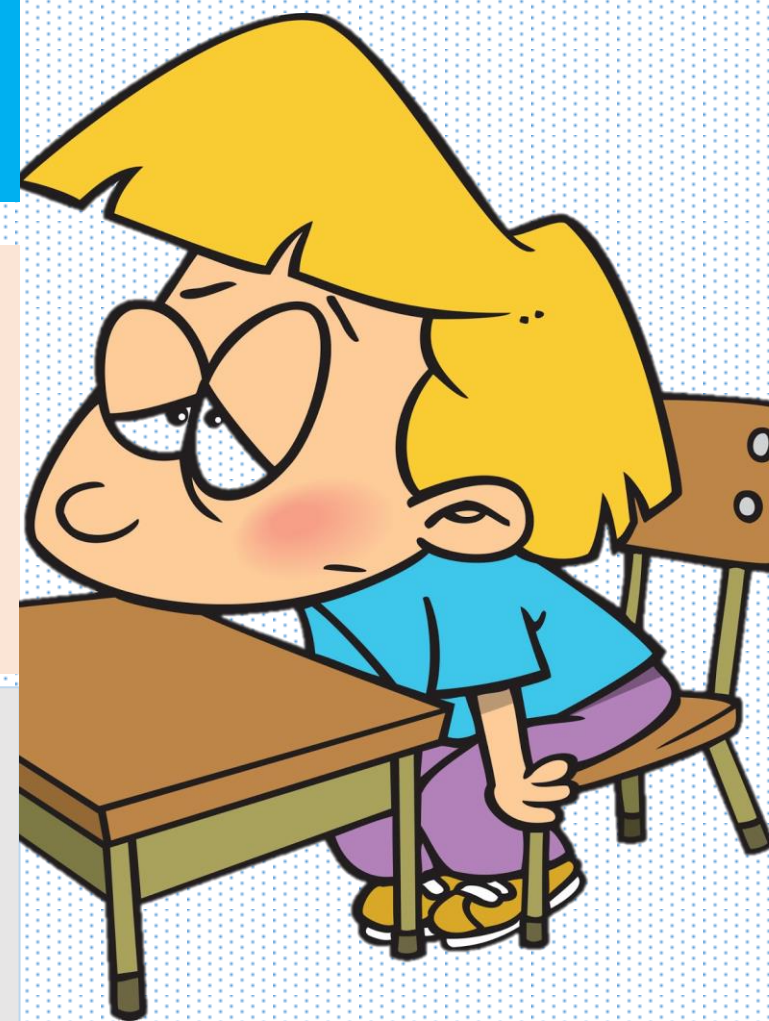

مقامات چینی برای اینکه سالهای بعد گرفتار نشوند مجبور شدند از بقیه کشورها گنجشک بخرند و وارد چین کنند! فکرشو بکنید همون گنجشکی که با خوشحالی شکار میکردند رو با عزت و احترام توسط هواپیما از روسیه و سایر کشورها وارد کشور می کردند و مردم وقتی گنجشکهایی که در طبیعت آزاد می کردند را می دیدند، اشک شوق در چشمانشان حلقه می زد!!!

بیشتر بلایا نتیجه یک انتخاب اشتباه است

فقطی چین نتیجه یک انتخاب اشتباه بود. در زندگی من و شما هم همین است. قانون هستند. فرض کنید دانش آموزی که الان باید کلی چیز یاد بگیرد نه درس می خونه نه دنبال مهارتی میره بلکه همش دنبال بازیگوشیه. خب چند سال دیگه وقتی بزرگ میشه میخواد بره سر به کاری. میره میگن چی کار بلدی؟ تو چه مهارتی داری؟ میگه هیچی! مدرکت چیه؟ یا میگه مدرک ندارم یا میگه آبیاری درختان زیر دریا با معدل 12 از دانشگاه پشت کوه! خب به نظرتون این طوری کسی بهش کار میده؟

بعد شروع می کنه به همه بد و بیراه گفتن که خدایا چرا من کار گیرم نیامد؟ چرا زندگیم این طوریه؟ چرا من اینقدر بدبختم؟ همه جا پارتی بازیه! خب پسر خوب! خودت این کار رو با خودت کردی! اون وقتی که باید زحمت و سختی می کشیدی، تفریح و بازی کردی! درس نخوندی! تلاش نکردی! اینم نتیجه اش!

مسابقه / جهنم رفتن نتیجه عملکرد خودماست/جدول

از بین کلمات زیر کلماتی هستند که با کنار هم قرار دادنشون می توانید یک حدیث مشهور را درست کنید: 4 کلمه اضافه هست.

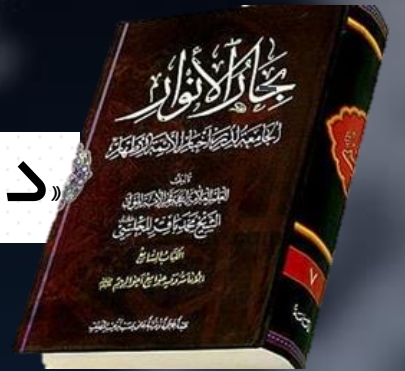
سیب زمینی	مزرعه	گندم	دنیا	آخرت	توت فرنگی	است	ذرت
-----------	-------	------	------	------	-----------	-----	-----

حصولات کشاورزی را از بین کلمات حذف کنید.

پاسخ مسابقه

«دنیا مزرعه آخرت است (الدنيا مزرعه الاخره)» / بحار الانوار، ج 107 ص 109

حتی جهنم رفتن آدمها هم همین طوره، جهنمی ها روز قیامت میگن این چه بلا و مصیبتی بود که ما گرفتارش شدیم! آقا اصلاً این جهنم چیه؟ چرا خدا ما را جهنم می اندازه؟ کسی نیست یادآور بشه بابا هرچی خودتون تو دنیا کشت کردید الان دارید درو می کنید، بهشت و جهنم نتیجه کارهای خودتون در دنیاست؛ شما تو این دنیا کاری که باید انجام می دادی رو درست انجام ندادی و این باعث شده بروی جهنم و این تقصیر خودته .

نجار میز و صندلی نمی سازه که بنده در شومینه!

اصلا شما نجاری را در نظر بگیرید. آیا نجار میز و صندلی درست می کند تا بسوزونه؟؟؟ قطعا این چنین نیست، بلکه ممکنه صندلیهای خراب و شکسته را بیندازند در شومینه ولی نجاری که زحمت میکشه برای درست کردن میز و صندلی، میز و صندلیش را دوست داره، به خاطر همین خیلی مراقبه کلی هم سفارش می کند که مراقب باشید و باهاش درست رفتار کنید و ازش درست استفاده کنید که خراب نشوند، خداوند هم همینطور مخلوقاتش را دوست داره و به هیچ وجه دوست نداره یکی از ماها وارد جهنم بشیم. به همین دلیل این همه تأکید کرده که ای بنده های من درست رفتار کنید، این کارها را نکنید و این کارها را بکنید تا عاقبت به خیر بشوید تا جهنمی نشوید و... .

هر مصیبتی که به شما برسد به خاطر اعمال شماست.

«وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ». / سوره مبارکه شورا آیه 30

هر مصیبتی که به شما برسد به خاطر اعمالی است که خودتان انجام داده اید.

گر همه نیک و بد کنی

هرچه کنی به خود کنی

جمع بندی

- مردمی که به خاطر قحطی مردند کسانی بودند که با اشتیاق و با گمان بهتر شدن زندگی شان گنجشکها را کشتند؛
- کسانی که در کنکور رتبه خوب نمی آورند کسانی هستند که موقعی که باید زحمت می کشیدند، راحت طلب بودند؛
- حتی کسانی که به بلای جهنم مبتلا می شوند هم کسانی هستند که در دنیا گناه و فساد می کنند و خودشان باعث جهنمی شدن خودشان میشوند.
- پس مهمترین علت گرفتاریها و مصیبتها و بلاها خود ما هستیم،

یکی از حکمت های بلاها (ه، ب، ن، ت، ب) است

بینم کی میتونه این کلمه را حدس بزنه (ه، ب، ن، ت، ب)؟

ب

ت

ن

ب

ه

تنبّه یعنی آگاهی دادن

مثلا دیدید بچه داره بازی میکنه یک دفعه توپش میره تو خیابون اونم دنبال توپش میدوه تو خیابون از اون طرف هم یک ماشین با سرعت داره می آد مامانش از دور داد میزنه علییییییییی. بچه بنده خدا همچین میترسه که سر جاش خشکش میزنه. اِ ماما چرا داد میزنی! همین طور که داره با خودش غر میزنه یک دفعه ویژژژ. می بینه یک ماشین از کنارش رد شد و یک بوق براش زد که ده متر از ترسش پرید عقب! این جاست که میفهمه چرا مادرش داد زد و میدوه سمت مادرش و اون رو بغل میکنه. یا بچه کوچیک رفته تو جوی کثیف و داره گل بازی میکنه، ماما داد میزنه و به زور اون را از جوی میکشه بیرون و وقتی اصرار میکنه برگرده در جوی، تنبیهش میکنه، پیش خودش میگه: اصلا ماما مهربونی نیستی! تو هیچ وقت نمیداری من بازی کنم! ولی وقتی بزرگ میشه میفهمه که مادرش برای سلامتی او آن کارها را می کرد.

حکمت دیگر بلایا (ح ، ن ، ا ، ا ، ت ، م) است

علت بعدی گرفتاریها را از بین حروف به هم ریخته زیر پیدا کنید: (ح ، ن ، ا ، ا ، ت ، م)

آفرین جواب «امتحان» است.

بلا برای مؤمن امتحان و آزمایش است

امام علی(ع) می فرمایند: «بلا برای مؤمن امتحان و آزمایش است.» البلاء للظالم ادب و للمومن امتحان، و للانبیاء درجه»

بحار الأنوار، العلامة المجلسی، ج، ص 198

با امتحان خوب و بد از تشخیص داده می شود.

فرض کنید الان آخر سال شده و آقای معلم بدون اینکه امتحان بگیره نمره های بچه ها را وارد کرده و اتفاقا آقا معلم خیلی هم همه بچه ها رو خوب میشناسه و می دونه هرکس چقدر بلده و چقدر درس خونده؛ با این شرایط به نظرتون چه اتفاقی می افته؟ معلومه اونى که کم شده میگه آقا اگر امتحان می گرفتید من نمره ام خیلی خوب می شد؛ اونى هم که مثال 17 شده میگه آقا من نمره ام 20 میشد آقا معلم به من کم داده! یعنی یک دسته از امتحان ها برای اینه که ما بدونیم چه کسانی واقعا کارشون درستته و چه افرادی فقط حرف میزنن! خدا هم آدمها رو با بعضی از مشکلات امتحان می کنه تا خوبها از بدها مشخص بشن اگرچه خودش از قبل می دوند کی چه کاره است!

خداوند متعال میفرماید: «آیا مردم گمان کردند همین که بگویند: ایمان آوردیم، به حال خود رها می شوند و مورد آزمایش و راستی آزمایی قرار نمی گیرند؟» أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ» سوره مبارکه عنکبوت

آیه 2

با امتحان انسان رشد می کند مثل یک کشتی گیر

اما امتحان یه فایده ی دیگه هم داره؛ امتحان باعث میشه افراد تقویت بشن، یه بار دیگه به خاطر امتحان درسها را مرور میکنیم و بعد امتحان هم غلطها و اشتباهاتمون را متوجه میشیم و برطرف میکنیم.

تصور کنید؛ که برای قهرمانی استانی باید با هم کشتی بگیرند، یکی در استانی کشتی میگیره که هیچ رقیب و حریفی تو وزن خودش نداشته تا باهاش مبارزه کنه و مستقیم بالا اومده اما کشتی گیر دوم 50 نفر تو وزنش رقیبش بودند و برای اینکه از استان بیاد بالا مجبور شده با اونها کشتی بگیره و شکستشون بده، حالا شما را دعوت میکنم به مسابقه کشتی بین این دو کشتی گیر. به نظرتون کدومشون برنده هستند، چشم بسته میشه نتیجه را پیش بینی کرد.

شیطان هم برای ما حکم حریف و رقیب را داره

راز پرواز مخالف با هوا است!

بچه ها می دونید چرا هواپیما قبل جدا شدن از زمین باید با یک سرعت بالا حرکت کنه؟ میدونید هواپیما با وزن سنگینی که داره چطور پرواز میکنه؟ راز پرواز مخالفت با هوا است! بله مخالفت با هوا. یک هواپیما برای اینکه بتونه پرواز کنه و آسمونی بشه باید از جریان باد مخالف استفاده کنه، چون جریان باد قوی مورد نیاز برای کنده شدن هواپیما از زمین وجود نداره. اتفاقا هواپیما خودش به استقبال این باد مخالف میرود و با سرعت زیاد اون را ایجاد میکنه. ما آدما هم برای اینکه پرواز کنیم و آسمونی بشیم، باید مخالف هوا حرکت کنیم ولی هوای نفس. یعنی وسوسه هایی که نفس ما یا شیطان دارند. اصلا شیطان آفریده شده که ما بتونیم رشد کنیم و بزرگ بشیم.

دعا

خدایا به ما کمک کن بتوانیم با تلاشمون مشکلاتی که به خاطر کم کاری های خودمان تو زندگی ایجاد شده از بین ببریم!
خدایا کمکمان کن اگر تو زندگی اشتباهی می کنیم خیلی زود متوجه بشویم تا بتوانیم راحت تر آن ها رو جبران کنیم!
خدایا کمکمان کن هیچ وقت گول وعده های شیطان را نخوریم تا بتوانیم پرواز کنیم و اوج بگیریم!
دعای آخرمون هم مثل همیشه که شما آمین می گوئید "خداجون در ظهور آقا امام زمان عج که رفع همه مشکلات مابه دست ایشان است تعجیل بفرما!"

تهیه شده در

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

گروه تامین منابع

